

نقش آموزش مبتنی بر یادگیری زایشی

بر

حافظه دیداری ، شنیداری

نگارنده: www.ketab.ir

سمیه آزادی حاجی آبادی

انتشارات طاق بستان

۱۳۹۹

سرشناسه	: آزادی حاجی آبادی، سمیه، ۱۳۶۷-
عنوان و نام پدیدآور	: نقش آموزش مبتنی بر یادگیری زایشی بر حافظه دیداری، شنیداری / نگارنده سمیه آزادی حاجی آبادی.
مشخصات نشر	: کرمانشاه: طاقی بستان، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۶ ص: مصور، جدول.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۰-۵۲۶-۴ ریال ۴۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص: ۱۰۳.
موضوع	: یادگیری شناختی -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع	: Cognitive learning -- Iran -- Case studies
موضوع	: شاگردان ابتدایی -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع	: School children -- Iran -- Case studies
موضوع	: یادگیری -- روان شناسی -- نمونه پژوهی
موضوع	: Learning, Psychology of -- Case studies
موضوع	: یادگیری -- اختلالات -- جنبه های روان شناسی
موضوع	: Learning disabilities -- Psychological aspects
موضوع	: یادگیری -- اختلالات -- نمونه پژوهی
موضوع	: Learning disabilities -- Case studies
موضوع	: آموزش دیداری و شنیداری -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع	: Audio-visual education -- Iran -- Case studies
موضوع	: حافظه -- جنبه های روان شناسی
موضوع	: Memory -- Psychological aspects
موضوع	: حافظه کودکان -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع	: Memory in children -- Iran -- Case studies
رده بندی کنگره	: LB ۱۰۶۲
رده بندی دیویی	: ۳۷۰/۱۵۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۳۹۸۰۲۲

کرمانشاه- خیابان آیت اله کاشانی (دبیراعظم) روبروی هتل بیستون

Tel: 08337271643

Gmail: Taghbostan.book98@gmail.com

نقش آموزش مبتنی بر یادگیری زایشی بر حافظه دیداری، شنیداری

سمیه آزادی حاجی آبادی

صفحه آرا:	سارا سادات جابری
طراح:	محمد فرهنگیان
شمارگان:	۱۰۰۰
نوبت چاپ:	اول ۹۹
قطع:	وزیری
تعداد صفحه:	۱۲۶
قیمت:	۴۰۰۰۰ تومان

۹۷۸-۹۶۴-۵۱۰-۵۲۶-۴

فهرست مطالب

عنوان.....	صفحه.....
فصل اول: پیشینه پژوهش	
مقدمه.....	ی.....
۱-۱ پیش درآمد.....	۳.....
۲-۱ مبانی نظری.....	۳.....
۱-۲-۱ یادگیری زایشی.....	۳.....
۱-۱-۲-۱ تعریف یادگیری زایشی.....	۴.....
۲-۱-۲-۱ ویژگی‌های یادگیری زایشی.....	۵.....
۳-۱-۲-۱ نظریه یادگیری زایشی.....	۵.....
۱-۳-۱-۲-۱ فرایندهای انگیزشی.....	۷.....
۲-۳-۱-۲-۱ راهبردهای یادگیری خود-تنظیم.....	۱۱.....
۳-۳-۱-۲-۱ فرایندهای یادگیری.....	۱۲.....
۴-۳-۱-۲-۱ فرایندهای خلق دانش.....	۱۳.....
۵-۳-۱-۲-۱ فرایندهای زایشی.....	۱۴.....
۴-۱-۲-۱ به کارگیری الگوی یادگیری زایشی در فرایند یاددهی- یادگیری.....	۱۷.....
۲-۲-۱ اختلالات یادگیری.....	۱۹.....
۱-۲-۲-۱ تعاریف.....	۲۱.....
۲-۲-۲-۱ طبقه بندی ناتوانی های یادگیری.....	۲۳.....
۳-۲-۱ اختلال املا.....	۲۵.....
۱-۳-۲-۱ نوشتن و کارکرد آن.....	۲۵.....
۲-۳-۲-۱ اختلال در نوشتن.....	۲۶.....
۳-۳-۲-۱ رابطه ژنتیک و فعالیت مغز با اختلال املا.....	۲۷.....
۴-۳-۲-۱ نظریه های املا.....	۳۲.....
۱-۴-۳-۲-۱ نظریه ی رشدی.....	۳۲.....
۲-۴-۳-۲-۱ نظریه یادگیری شناختی.....	۳۳.....
۳-۴-۳-۲-۱ نظریه ی زبان شناختی.....	۳۴.....
۴-۴-۳-۲-۱ نظریه فراوانی واژه.....	۳۴.....
۵-۳-۲-۱ انواع خطاهای املایی.....	۳۴.....

۳۷	۶-۳-۲-۱ میزان شیوع اختلال املا
۳۸	۷-۳-۲-۱ ادراکات در اختلال املائی
۳۸	۱-۷-۳-۲-۱ ادراک بینایی
۴۲	۲-۷-۳-۲-۱ ادراک شنیداری
۴۳	۴-۲-۱ حافظه
۴۵	۱-۴-۲-۱ انواع حافظه
۴۸	۲-۴-۲-۱ تقسیم بندی فردی حافظه
۴۹	۵-۲-۱ حافظه دیداری
۴۹	۱-۵-۲-۱ نشانگان رفتاری حافظه دیداری
۵۰	۲-۵-۲-۱ ضعف حافظه دیداری با اختلال املائی
۵۲	۳-۵-۲-۱ راهبردهای درمانی تقویت حافظه دیداری
۵۶	۶-۲-۱ حافظه شنیداری (شنوایی)
۵۶	۱-۶-۲-۱ نشانگان رفتاری مهارت حافظه شنیداری
۵۷	۲-۶-۲-۱ ضعف حافظه شنیداری در اختلال املائی
۵۸	۳-۶-۲-۱ ده مهارت موثر برای حافظه شنیداری
۶۰	۳-۱ پیشینه پژوهشی
۶۰	۱-۳-۱ پیشینه پژوهش های داخلی
۶۲	۲-۳-۱ پیشینه پژوهش های خارجی
۶۶	۴-۱ جمع بندی
	فصل دوم: روش پژوهش
۷۱	۲-۱ روش و نوع تحقیق
۷۱	۲-۲ جامعه آماری
۷۲	۳-۲ نمونه و روش نمونه گیری
۷۲	۴-۲ ابزار گردآوری اطلاعات
۷۴	۵-۲ ملاحظات اخلاقی
۷۵	۶-۲ روش اجرای پژوهش
۷۲	۷-۲ ابزار تجزیه و تحلیل داده ها
	فصل سوم: یافته های پژوهش
۷۹	پیش درآمد

۱-۳ یافته های توصیفی پژوهش	۸۱
۲-۳ داده های استنباطی	۸۲
فصل چهارم: بحث و نتیجه گیری	
۱-۴ پیش درآمد فصل چهارم	۹۵
۲-۴ بحث و نتیجه گیری	۹۵
۳-۴ محدودیت های پژوهش	۱۰۲
۴-۴ پیشنهاد های کاربردی	۱۰۳
۵-۴ پیشنهاد های پژوهش	۱۰۴
منابع	۱۰۵

فهرست جداول

جدول ۱-۳- میانگین و انحراف استاندارد نمرات مقیاس هوش و کسلر در پس آزمون و پیش آزمون	۸۲
جدول ۲-۳- آزمون همگنی واریانسها در حافظه دیداری / شنیداری	۸۳
جدول ۳-۳- شاخص های توصیفی چولگی و کشیدگی جهت بررسی طبیعی بودن توزیع نمرات یادگیری زایشی بر حافظه دیداری / شنیداری	۸۴
جدول ۴-۳- آزمون کوواریانس به منظور تعیین تاثیر یادگیری زایشی بر حافظه دیداری / شنیداری	۸۴
جدول ۵-۳- آزمون همگنی واریانسها در شادکامی در دو گروه کنترل و آزمایش	۸۵
جدول ۶-۳- شاخص های توصیفی چولگی و کشیدگی جهت بررسی طبیعی بودن توزیع نمرات حافظه دیداری	۸۶
جدول ۷-۳- تحلیل کواریانس نمرات پس آزمون آموزش یادگیری زایشی بر حافظه دیداری در گروه آزمایش	۸۷
جدول ۸-۳- آزمون همگنی واریانسها در آموزش یادگیری زایشی بر حافظه شنیداری درس املا در دو گروه کنترل و آزمایش	۸۸
جدول ۹-۳- شاخص های توصیفی چولگی و کشیدگی جهت بررسی طبیعی بودن توزیع نمرات حافظه شنیداری در دو گروه کنترل و آزمایش	۸۹
جدول ۱۰-۳- تحلیل کواریانس نمرات پس آزمون آموزش یادگیری زایشی بر حافظه شنیداری دانش آموزان در درس املا در گروه آزمایش	۹۰

مقدمه:

زندگی در جوامع امروزی بدون دانش خواندن و نوشتن بسیار دشوار است. لذا قسمت زیادی از فعالیتهای آموزشی و پرورش صرف خواندن و نوشتن می‌شود. در سلسله مراتب زبان نوشتن آخر از همه فرا گرفته می‌شود و به دلیل اینکه یک فعالیت انتزاعی است برای کودکان یک فعالیت دشوار به حساب می‌آید (زندى، ۱۳۸۷).

فعالیت نوشتن با مهارت‌هایی از قبیل توانایی نگهداری موضوع بصورت کلمه ترسیم گرافیکی، شکل حروف و کلمات، به کارگیری صحیح ابزار نوشتن و داشتن حافظه‌ی کارآمد ارتباط دارد. در این میان دانش آموزانی وجود دارند که علی‌رغم برخورداری از هوش طبیعی و وضعیت به‌هنگار جسمی و روانی در یادگیری نوشتن مشکلاتی دارند این دانش آموزان که ناتوان در یادگیری نوشتن (املاء) به حساب می‌آیند با علل مختلفی مانند بد خط نویسی، بزرگ نویسی یا کوچک نویسی بیش از حد حروف، غلط نویسی کلمات، جا اندازی یا استفاده از حروف زائد و مانند این‌ها همراه هستند در بیشتر موارد این نوع توانایی‌ها در پایه‌ی دوم ابتدایی قابل تشخیص می‌باشند میزان شیوع ناتوانی یادگیری املاء در پسران ۵۷/۸ درصد و در دختران ۵۴/۶ درصد گزارش می‌کند (تیریزی، ۱۳۸۹).

برای نوشتن صحیح واژه فرد باید همان واژه را در حافظه‌اش ذخیره کند و هم بتواند آن را به‌طور کامل از حافظه‌اش بازیابی کند یکی از مشکلاتی که باعث به وجود آمدن ناتوانی یادگیری املاء می‌شود ضعف در حافظه‌ی دیداری و شنیداری دانش‌آموزان است حافظه‌ی دانش‌آموزان دچار ناتوانی یادگیری را با دانش‌آموزان عادی مقایسه کردند و به این نتیجه رسیدند که این دانش‌آموزان در مقایسه با دانش‌آموزان عادی حافظه‌ی ضعیف‌تری دارند و در این زمینه دچار مشکل جدی هستند. این دانش‌آموزان نمی‌توانند حروف و ترکیب حروف واژه‌ها را به‌خاطر آورند (صانعی، ۱۳۹۳). رابطه‌ی یادگیری با حافظه اجتناب‌ناپذیر است به‌طوری‌که توانایی یادگیری تا حد بسیاری به حافظه وابسته است. تجربه به‌خاطر آوردن اطلاعات مشکل داشته باشد عملکرد یادگیری او در مورد تکالیفی که نیازمند انجام پردازش‌هایی در یک یا چند زمینه فوق باشد دچار مشکل شدیدی خواهد شد. مشکلات حافظه که شامل: مشکلات دیداری و شنیداری می‌شوند. دانش‌آموزانی که قادر به ذخیره و بازیابی شکل کلمه نیستند در حافظه‌ی شنیداری مشکل دارند (سیف، ۱۳۸۰).

طی پژوهش‌هایی که انجام شده نشان می‌دهد که آگاهی معلمان ابتدایی نسبت به ناتوانی‌های

یادگیری بسیار کم است. بیشتر معلمان به دلیل اطلاعات کم در این زمینه راهبردهایی را برای حل مشکلات زمینه‌ای این دانش آموزان به کار نمی‌برند و دلیل یاد نگرفتن آنها تنبلی یا عقب ماندگی ذهنی نسبت می‌دهند. این دانش آموزان مجبورند برچسب عقب ماندگی و تنبلی را برای همیشه به یدک بکشند که خود باعث آسیب‌های اجتماعی بعدی می‌شود لازمه کمک به این دانش‌آموزان استفاده از راهبردهای یادگیری ویژه است (عظیمی و موسوی پور، ۱۳۹۳). یکی از این راهبردهای مؤثر، نظریه‌ی یادگیری زایشی است که با توجه به ماهیت سازنده گرایی و نقش فعال یادگیرنده در آن از جمله نظریه‌های طراحی آموزشی است که می‌تواند یادگیرندگان را در کلاس درس مشارکت داده و جنبه‌ی کاربردی بالایی دارد. (زنکنه و همکاران، ۱۳۹۳). ما در این کتاب از الگوی یادگیری زایشی برای بهبود این مشکلات بهره می‌گیریم. هنر تدریس زایشی شناخت چگونگی و زمان تسهیل خلق رابطه-ها توسط یادگیرنده بین بخش‌های متن و دانش است. یادگیرنده‌ها رابطه‌هایی را بین بخش‌هایی از آنچه را که می‌شوند و می‌بینند به وجود می‌آورند سپس با یکپارچه سازی آن دسته از اطلاعات که در حافظه دارند در واقع اطلاعات را سازماندهی، بسط و مفهوم سازی مجدد می‌کنند. کتاب حاضر، با هدف بررسی نقش آموزش مبتنی بر یادگیری زایشی بر حافظه‌ی دیداری، شنیداری دانش آموزان در یادگیری درس املاء انجام شد در این کتاب از پژوهش طرح شبه آزمایشی با طرح پیش آزمون-پس آزمون با گروه کنترل استفاده شده است. جامعه آماری پژوهش را کلیه‌ی دانش آموزان دختر پایه‌ی دوم ناحیه‌ی یک شهر کرمانشاه هستند که در نیمه اول سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ مشغول به تحصیل بودند. ۴۸ دانش آموز دختر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و به شکل انتساب تصادفی در دو گروه آزمایشی و کنترل قرار گرفتند (۲۴ نفر گروه کنترل و ۲۴ نفر گروه آزمایش). برنامه‌ی آموزشی یادگیری مبتنی بر یادگیری زایشی در هفت جلسه دو ساعته بر روی گروه آزمایش اجرا شد. سپس با استفاده از پرسشنامه مقیاس تجدیدنظر شده‌ی هوشی و کسلر برای کودکان و آزمون یادگیری املاء، حافظه‌ی دیداری و شنیداری افراد شرکت کننده قبل و بعد از سنجیده شد. داده‌های پژوهش از طریق روش تحلیل کواریانس چند متغیری مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که نمره‌ی افراد گروه آزمایش در پس آزمون به طور معناداری در میزان مؤلفه‌های حافظه دیداری و شنیداری و میزان حل اختلالات تفاوت معناداری وجود داشت. پژوهش نشان داد که آموزش مبتنی بر الگوی یادگیری زایشی بر میزان حافظه‌ی دیداری و شنیداری و حل اختلالات دانش آموزان با اختلال درس املاء تأثیر دارد.